

30ή επέτειος του Ταμείου Συνοχής: 179 δισ. ευρώ για τη σύγκλιση και τη βιώσιμη ανάπτυξη

Brussels, 3 Απριλίου 2023

Σήμερα γιορτάζουμε την 30ή επέτειο του Ταμείου Συνοχής.

Τα τελευταία 30 χρόνια, το Ταμείο Συνοχής έχει επενδύσει σχεδόν **179 δισ. ευρώ** στην οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή της ΕΕ.

Το Ταμείο Συνοχής, το οποίο δημιουργήθηκε με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ ως απαραίτητο συμπλήρωμα της ενιαίας αγοράς στην εργαλειοθήκη της πολιτικής συνοχής, ανέλαβε την αποστολή να στηρίζει επενδύσεις σε **υποδομές μεταφορών και στην προστασία του κλίματος και του περιβάλλοντος**. Μεταξύ των πρωταρχικών στόχων του είναι η βελτίωση της υδροδότησης και της επεξεργασίας αποβλήτων, της ενεργειακής απόδοσης, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και των οδικών και σιδηροδρομικών υποδομών.

Το Ταμείο επικεντρώνεται στα κράτη μέλη με ακαθάριστο εθνικό εισόδημα μικρότερο του 90 % του μέσου όρου της ΕΕ, με σκοπό την ενίσχυση της σύγκλισης μεταξύ των ευρωπαϊκών οικονομιών. Η στήριξη από το Ταμείο Συνοχής, όπως κάθε χρηματοδότηση στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής, **έχει συμβάλει στην αύξηση των εθνικών εισοδημάτων των δικαιούχων χωρών**. Η Ιρλανδία και η Ισπανία ήταν οι πρώτες χώρες των οποίων το ακαθάριστο εθνικό εισόδημα αυξήθηκε πάνω από το όριο επιλεξιμότητας του 90 % του μέσου όρου της ΕΕ.

Γέφυρες, μετρό, αεροδρόμια, τρένα υψηλής ταχύτητας και πολλά περισσότερα

Το Ταμείο Συνοχής έχει χρηματοδοτήσει **εμβληματικά έργα** που μεταμόρφωσαν ολόκληρες περιφέρειες και πόλεις, βοηθώντας τις να καλύψουν το έδαφος σε σχέση με την υπόλοιπη ΕΕ. Για παράδειγμα, το 1998 το Ταμείο στήριξε την κατασκευή της **γέφυρας Βάσκο ντα Γκάμα στη Λισαβόνα** της Πορτογαλίας, της μακρύτερης γέφυρας στην ΕΕ, μήκους 12,3 χιλιομέτρων. Υποστήριξε επίσης το φράγμα Αλκέβα στον ποταμό Γκουαντιάνα, στη νότια Πορτογαλία, ένα από τα μεγαλύτερα υδατικά αποθέματα στρατηγικής σημασίας στην Ευρώπη.

Το Ταμείο έχει επίσης διαδραματίσει βασικό ρόλο στην ανάπτυξη του **διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών (ΔΕΔ-Μ)**, στηρίζοντας την κατασκευή και την αναβάθμιση 7.800 χλμ. οδών ΔΕΔ-Μ και 3.650 χλμ. **σιδηροδρόμων ΔΕΔ-Μ**, και πολλών **υδραγωγών και σηράγγων**. Έχει χρηματοδοτήσει τη **μεγαλύτερη σιδηροδρομική σήραγγα στη Νοτιοανατολική Ευρώπη**, που βρίσκεται υπό κατασκευή μεταξύ των πόλεων Ελίν Πελίν — Βακαρέλ — Κόστενιτς στη Βουλγαρία. Έχει επίσης στηρίξει την κατασκευή της δεύτερης σιδηροδρομικής γραμμής μεταξύ του Κόπερ (του μεγαλύτερου λιμανιού της Σλοβενίας στην Αδριατική) και της Ντιβάτσα, η οποία θα αυξήσει σημαντικά την ικανότητα των εμπορευματικών μεταφορών και θα διασφαλίσει τη σύνδεση με το σιδηροδρομικό δίκτυο της Αυστρίας.

Στην Ισπανία, το Ταμείο Συνοχής συνέβαλε στην κατασκευή του **σύγχρονου σιδηροδρομικού δικτύου υψηλής ταχύτητας** της χώρας. Η γραμμή υψηλής ταχύτητας που ενώνει τη Μαδρίτη και τη Βαρκελώνη με τα σύνορα της Γαλλίας, συνολικού μήκους 804 χιλιομέτρων, είναι ένας από τους κύριους άξονες επικοινωνίας μεταξύ της Ισπανίας και της υπόλοιπης Ευρώπης.

Χάρη στο Ταμείο, η σιδηροδρομική γραμμή Βαρσοβία-Γκντίνια στην Πολωνία **βελτίωσε τις επιβατικές μεταφορές στον διάδρομο Βαλτικής-Αδριατικής**, ενώ μεταξύ των μεγαλύτερων πόλεων της χώρας κυκλοφορεί σύγχρονο τροχαίο υλικό.

Το Ταμείο επένδυσε επίσης στην ανάπτυξη **βιώσιμων δημόσιων μεταφορών στις πόλεις**, για παράδειγμα στο **μετρό της Βαρσοβίας, της Βουδαπέστης, του Βουκουρεστίου, της Σόφιας και της Πράγας**. Στη Μπρατισλάβα, η γραμμή τραμ Πέτρζαλκα με τη διάσημη γέφυρά της έχει επίσης κατασκευαστεί με τη στήριξη του Ταμείου Συνοχής.

Επιπλέον, το Ταμείο συνέβαλε στην κατασκευή **αεροδρομίων για την καλύτερη σύνδεση** των κρατών μελών που προσχώρησαν στην ΕΕ τη δεκαετία του 2000. Μερικά παραδείγματα είναι τα αεροδρόμια του **Ταλίν**, της **Βαρσοβίας**, του **Βρότσλαβ** και του **Ζέσουφ**.

Αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και προστασία του περιβάλλοντος και της υγείας των πολιτών

Το Ταμείο έχει επίσης στηρίξει επενδύσεις σε υποδομές, μεταξύ των οποίων υποδομές που έδωσαν σε 6 εκατομμύρια ανθρώπους πρόσβαση σε καθαρό πόσιμο νερό και σε 10,5 εκατομμύρια ανθρώπους πρόσβαση σε εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων. Επιπλέον, στήριξε την ανακύκλωση 4,2 εκατομμυρίων τόνων αστικών αποβλήτων.

Ένα έργο **μεγάλης περιβαλλοντικής σημασίας** για μια πράσινη και βιώσιμη οικονομία, το οποίο βελτιώνει την ποιότητα ζωής χιλιάδων πολιτών, είναι η **μονάδα επεξεργασίας απορριμμάτων της Αλεξανδρούπολης, στην Ελλάδα**, χάρη στην οποία μειώθηκαν κατά 60 % τα απόβλητα που συλλέγονται από τέσσερις δήμους του νομού Ροδόπης και δύο δήμους του νομού Έβρου.

Η μονάδα επεξεργασίας λυμάτων στη Μάλτα και η διαχείριση των υδάτων για τους μεγαλύτερους οικισμούς στη Λετονία **έχουν βελτιώσει την επεξεργασία των λυμάτων** και την **ποιότητα του πόσιμου νερού** για τους πολίτες.

Στον τομέα της **καθαρής ενέργειας**, το Ταμείο Συνοχής στήριξε την εγκατάσταση τεχνολογιών που χρησιμοποιούν πηγές ανανεώσιμης ενέργειας στη Λιθουανία, οι οποίες παράγουν ηλεκτρική ενέργεια για σχεδόν 20.000 νοικοκυριά.

Το Ταμείο έχει επίσης επενδύσει στην **προστασία από δασικές πυρκαγιές** για 8,3 εκατομμύρια ανθρώπους, καθώς και στην **αντιπλημμυρική προστασία** για 11,4 εκατομμύρια ανθρώπους. Σ' αυτή συμπεριλαμβάνεται η κατασκευή συστήματος αντιπλημμυρικής προστασίας και ταμειυτήρα στην Ουγγαρία για την προστασία της περιοχής του Άνω Τίσα από πλημμύρες του ποταμού Τίσα.

Ιστορικό

Το «χρηματοδοτικό μέσο συνοχής», όπως ονομαζόταν αρχικά το Ταμείο Συνοχής, ιδρύθηκε την 1η Απριλίου 1993 και τέθηκε σε ισχύ το 1994 με σκοπό την ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής της ΕΕ και την κάλυψη του εδάφους σε σχέση με την υπόλοιπη ΕΕ.

Οι αρχικοί δικαιούχοι του Ταμείου Συνοχής ήταν η Ελλάδα, η Ιρλανδία, η Πορτογαλία και η Ισπανία (1994-1999)· στη συνέχεια, από το 2004 και έπειτα, η Τσεχία, η Εσθονία, η Κύπρος, η Λετονία, η Λιθουανία, η Ουγγαρία, η Μάλτα, η Πολωνία, η Σλοβενία και η Σλοβακία· η Βουλγαρία και η Ρουμανία (από το 2007)· και η Κροατία (από το 2013).

Ο προϋπολογισμός του Ταμείου Συνοχής έχει επεκταθεί σημαντικά από τη διεύρυνση του 2004: 18 δισ. ευρώ την περίοδο 1994-1999, 30,6 δισ. ευρώ την περίοδο 2000-2006, 68,5 δισ. ευρώ την περίοδο 2007-2013 και 61,4 δισ. ευρώ την περίοδο 2014-20.

Για την περίοδο προγραμματισμού **2021-2027**, πάνω από το 37 % των κονδυλίων του Ταμείου, ύψους **48,03 δισ. ευρώ**, θα στηρίξει στόχους για το κλίμα. Το ποσό αυτό περιλαμβάνει 6,9 δισ. ευρώ για καθαρές αστικές μεταφορές, 3,3 δισ. ευρώ για την ενεργειακή απόδοση και 16,9 δισ. ευρώ για επενδύσεις σε σιδηροδρομικές και οδικές μεταφορές ΔΕΔ-Μ.

Το Ταμείο Συνοχής **ωφελεί επί του παρόντος 15 κράτη μέλη** με κατά κεφαλήν ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΑΕΕ) κάτω από το 90 % του μέσου όρου της ΕΕ κατά τον χρόνο σύναψης της συμφωνίας για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2021-2027: τη Βουλγαρία, την Τσεχία, την Εσθονία, την Ελλάδα, την Κροατία, την Κύπρο, τη Λετονία, τη Λιθουανία, την Ουγγαρία, τη Μάλτα, την Πολωνία, την Πορτογαλία, τη Ρουμανία, τη Σλοβενία και τη Σλοβακία.

Περισσότερες πληροφορίες

[Πλατφόρμα ανοικτών δεδομένων για τη συνοχή](#)

[Kohesio](#)

[Ταμείο Συνοχής](#)

[@ElisaFerreiraEC](#)

[@EUinmyRegion](#)

IP/23/2025

Quotes:

